Accountantsverslag 2020

Gemeente Rozendaal

Definitief
15 juni 2021

stolwijk kennisnetwerk

Inleiding

Aan de Raad van de gemeente Rozendaal
Kerklaan 1
6891 CL ROZENDAAL

Doetinchem, 15 juni 2021
324601/HdF/NK

Geachte raad,

Wij hebben de jaarrekening 2020 van uw gemeente gecontroleerd. In dit verslag brengen wij de hoofdzaken van de uitkomsten vanuit onze controle onder uw aandacht.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het College van burgemeester en wethouders. Wij geven hierbij een controleverklaring.

U heeft ons voor de controle van de jaarrekening 2020 een aantal aandachtspunten meegegeven. Hierover rapporteren wij in dit verslag. Daarnaast besteden wij aandacht aan de jaarrekening en de interne beheersing.

Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag afgestemd met de portefeuillehouder Financiën, de gemeentesecretaris en een vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie.

Wij bespreken deze rapportage graag tijdens de bijeenkomst met de controlecommissie op 22 juni 2021 en beantwoorden dan ook uw eventuele vragen. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Waar bent u naar op zoek?

Inhoudsopgave

1. Kernpunten
2. Onderbouwing oordeel
3. Corona en de jaarstukken
4. Aandachtspunten Raad
5. Jaarrekening
6. Interne beheersing
7. SiSa
8. Onze verantwoordelijkheid
9. Afsluiting

stolwijk kennisnetwerk

1. Kernpunten

Wij hebben de jaarrekening 2020 van uw gemeente gecontroleerd. Wij informeren u in dit verslag over de bevindingen uit onze controle. De hoofdzaken hebben wij hier opgenomen.

Goedkeurende oordelen

Als u de jaarstukken ongewijzigd vaststelt, kunnen wij een goedkeurend oordeel geven voor de getrouwheid maar moeten wij een verklaring met beperking geven voor de rechtmatigheid. De geconstateerde fouten en onzekerheden blijven voor de getrouwheid binnen onze materialiteitsgrenzen. Voor de rechtmatigheid zijn wij genoodzaakt een oordeel met beperking te geven vanwege het overschrijden van de Europese aanbestedingsregels.

Uit onze controle kwamen een aantal aanpassingen in de jaarstukken voort. Deze zijn in de voorliggende versie verwerkt.

Covid-19

De Covid-19 crisis heeft ook veel effect op uw organisatie en medewerkers gehad. De gemeente heeft op diverse onderdelen ondersteuning verleend aan (kwetsbare) burgers en maatschappelijke organisaties. U bent hierover geïnformeerd.

Interne beheersing op orde

Wij hebben tijdens de interimcontrole de interne beheersing beoordeeld. Wij concluderen dat een deel van de processen voldoen aan de daaraan te stellen eisen en een aantal niet.

Wij hebben in de managementletter verbeterpunten aan het College geadviseerd.

Vanaf 2021 verandert de rechtmatigheidscontrole. Het College neemt dan een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. De inrichting en uitvoering van verbijzonderde interne controle een belangrijk punt van ontwikkeling voor uw gemeente.

Afwikkeling risico's interim

In de managementletter hebben wij een top 3 van risico's voor de jaarrekening samengesteld. De specifiek door ons uitgevoerde maatregelen hebben ertoe geleid dat de Tozo juist en rechtmatig is verantwoord, dat de dienstverlening beter kan maar uiteindelijk met positieve uitkosten kon worden geëvalueerd, maar dat er voor de Europese aanbestedingen wel verbeterpunten zijn.

Financiële positie

De financiële positie van uw gemeente is goed. Het sluitend houden van de begroting blijft een uitdaging.

Controleproces goed verlopen

Wij hebben voldoende controle-informatie verkregen om een controleverklaring te verstrekken. Wij vonden de samenwerking transparant en plezierig.

Er zijn enkele verbeterpunten die we samen evalueren.

2. Onderbouwing oordeel

Onderstaand hebben wij een overzicht opgenomen van de niet in de jaarrekening 2020 verwerkte controleverschillen en de resterende onzekerheden. Met u hebben wij een afspraak gemaakt welke afwijkingen wij in dit verslag vermelden. U heeft ons gevraagd in ieder geval alle afwijkingen groter dan de materialiteit aan u te rapporteren.

	Getrouwheid		Rechtmatigheid	
Omschrijving (bedragen X € 1.000)	Fouten €	Onzeker-heden €	Fouten €	Onzeker-heden €
Uitgaven zorgaanbieders WMO en Jeugd		34.800		34.800
WMO en jeugd continuïteitsbijdrage		6.000		6.000
Persoonsgebonden budget (SVB)		7.900		7.900
Europese aanbestedingen			146.000	
Totaal	**0**	**48.700**	**146.000**	**48.700**
Goedkeuringstolerantie voor fouten (1%)	**56.400**			
Goedkeuringstolerantie voor onzekerheden (3%)	**169.100**			

	goedkeurend	met beperking	oordeel-onthouding	afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	–	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% van lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	–

Oordeel

Onze controleverklaring heeft twee oordelen:

Getrouwheid
Wij zijn voornemens voor de getrouwheid een goedkeurend oordeel te verstrekken.

Rechtmatigheid
De fout in de Europese aanbestedingen komt boven de goedkeuringstolerantie van 1% maar onder de grens van 3%, zodat het oordeel een oordeel met beperking is.

SiSa en WNT

Bij de controle van de SiSa-bijlage en de WNT-verantwoording zijn geen afwijkingen geconstateerd die van invloed zijn op de strekking van ons oordeel.

Jaarstukken

Wij hebben geen tegenstrijdigheden vastgesteld tussen het jaarverslag (de programmaverantwoording en de paragrafen) en de jaarrekening.

2. Toelichting oordeel

Onderstaand geven wij een nadere toelichting op de geconstateerde fouten en onzekerheden

Europese aanbestedingen

Wij hebben alle aanbestedingen voor leveranciers waaraan over de periode 2017-2020 meer dan € 214.000 is geleverd, onderzocht op het juist toepassen van de Europese aanbestedingsregels.

Onze controle-uitkomsten over 2020 geven aan dat er bij de inkopen van 2 leveranciers niet conform de Europese aanbestedingsregels is gehandeld. Dit geeft een fout van in totaal € 146.000. Een nadere onderbouwing van de leveranciers en de bijbehorende bedragen is intern beschikbaar.

Op basis van de controle hebben we het College het volgende geadviseerd:

- *Bij het aangaan van een inkoopprocedure een inkoopdossier aan te leggen en daarin een bewuste overweging van de te volgen inkoopprocedure vast te leggen op basis van het geraamde inkoopbedrag, onderbouwd met CPV-codes;*
- *Meerdere raamcontracten voor het inhuren van personeel af te sluiten middels een Europese aanbestedingsprocedure én bij twijfel of de omvang onder de Europese aanbestedingsgrens blijft, de raming van de opdracht in het inkoopdossier vast te leggen;*
- *Het contractenregister volledig te maken;*
- *Een aanbestedingskalender op te stellen op basis van het contractenregister om zo tijdig te kunnen signaleren dat contracten opnieuw afgesloten moeten worden;*
- *Tussentijds een analyse op te stellen van de inkopen per leverancier en per CPV-code van de afgelopen 4 jaar om zo tijdig onrechtmatige inkopen te kunnen voorkomen.*

2. Toelichting oordeel

Onderstaand geven wij een nadere toelichting op de geconstateerde fouten en onzekerheden

Uitgaven zorgaanbieders WMO en jeugd

Over de geleverde zorg in natura hebben we in 2020 voor een bedrag van € 161.000 aan WMO- en jeugduitgaven, controleverklaringen van zorgaanbieders ontvangen. Voor het resterende deel van de uitgaven aan zorgorganisaties, € 34.800, is geen controleverklaring ontvangen of zijn het kleinere zorgaanbieders, waarmee afspraken zijn gemaakt om geen controleverklaring aan te leveren.

Het bedrag van € 34.800 moeten wij in de controleverschillen als onzekerheid meenemen.

Continuïteitsbijdrage WMO en jeugd

In de periode van maart tot en met juni 2020 was - vanwege de lockdown – het leveren van zorg niet mogelijk. Het Rijk heeft voorgesteld de zorgaanbieders door te betalen om onnodige faillissementen te voorkomen. De zorgaanbieders hebben een zogenaamde continuïteitsbijdrage ontvangen ter compensatie over de periode. Voor uw gemeente gaat het om een bedrag van € 6.200. Tegenover deze bijdragen staan geen prestaties. Deze continuïteitsbijdragen zijn niet afgestemd met de zorgaanbieders. Niet middels finale kwijting (vaststellingsovereenkomsten) en/of een extra bijlage in het contract.

Dit bedrag hebben wij daarom als onzekerheid in de controleverschillen mee moeten nemen.

Persoonsgebonden budget (PGB)

Het totale bedrag van € 7.900 dat aan PGB's voor de WMO en de Jeugdzorg is betaald moeten wij als onzeker aanmerken. Er is geen interne controle uitgevoerd op het toekenningsproces en er heeft geen interne controle op de levering van de zorg plaatsgevonden en tevens wordt tussentijds geen beoordeling uitgevoerd op de uitnutting van de PGB-budgetten.

Wij hebben het College geadviseerd om in 2021 de interne controles uit te voeren teneinde de onzekerheid te reduceren.

Uw gemeente heeft van de Sociale Verzekeringsbank een brief ontvangen waaruit blijkt dat er fouten en onzekerheden zijn ontstaan bij de Sociale Verzekeringsbank. Deze tellen mee in het accountantsoordeel bij de jaarrekening van uw gemeente. Dit is 1,87% van de totale lasten voor de WMO-PGB en 2,68% voor de Jeugd-PGB. In totaal is er een getrouwheidsfout van € 157 en een rechtmatigheidsfout van € 587.

3. Corona en de jaarstukken

De Covid-19 crisis heeft grote impact, ook op uw organisatie. Het heeft effect op uw medewerkers, burgers en bedrijven. In dit hoofdstuk besteden we aandacht aan de financiële effecten van de Corona-crisis.

Algemeen

In de jaarstukken is een aparte paragraaf opgenomen over de gevolgen van Corona voor de gemeente. De inhoud is in overeenstemming met de landelijke aanbevelingen.

Per programma is een nadere toelichting gegeven op de effecten van Corona op de te bereiken doelstellingen en maatregelen.

Effect op rechtmatigheid

Als gevolg van de intelligente lockdown van half maart tot en met juni zijn aan een aantal organisaties financiële middelen ter beschikking gesteld, zonder dat hier prestaties tegenover stonden of in strijd zijn met de eigen regels van de Raad. Daar waar geen prestaties zijn en/of er afwijkingen zijn van de regels van de Raad, is er een rechtmatigheidsrisico.

Continuïteitsbijdrage WMO en jeugd

Hiervoor verwijzen wij u naar de toelichting op het oordeel (hoofdstuk 2).

Meerkosten WMO en jeugd

Een aantal zorgaanbieders hebben in 2020 als gevolg van de te nemen maatregelen meer kosten gemaakt, zoals bijvoorbeeld voor mondkapjes en voor huur van extra ruimte. In 2020 is een bedrag van € 49 besteed aan gedeclareerde meerkosten inzake de WMO en de jeugdzorg.

De kaders en de afhandeling van de meerkosten van de zorgaanbieders zijn opgemaakt in gezamenlijkheid met de gemeenten van regio Centraal Gelderland.

Steunmaatregelen: Risico op staatssteun

Rozendaal heeft in 2020 geen financiële steun - anders dan de hieronder genoemde subsidies - aan organisaties verleend.

Staatssteun is een overheidsmaatregel en mag geen invloed hebben op de markt. Krijgt een bedrijf staatssteun, maar de concurrenten niet, dan kan dit leiden tot oneerlijke concurrentie. Daarom is staatssteun bijna altijd verboden.

Subsidieverstrekkingen

In de periode van maart tot en met mei 2020 zijn aan instellingen subsidies verstrekt zonder dat hier prestaties tegenover staan en of die mogelijk niet in de regels van de subsidieverordening passen.

Wij hebben het College geadviseerd om kaders te stellen inzake de niet-geleverde prestaties bij verstrekte subsidies, alvorens in 2021 tot vaststelling over te gaan.

3. Corona en de jaarstukken

In 2020 is door het Rijk de steunmaatregel voor zelfstandigen, de Tozo, geïntroduceerd. Wij hebben de verstrekkingen van de Tozo gecontroleerd en rapporteren hierbij expliciet over de uitkomsten, zoals gevraagd in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole Sisa.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

Het Rijk vergoedt voor deze ondersteuningsmaatregel de uitkeringen die de gemeente verstrekt voor 100% en de uitvoeringskosten voor een vast bedrag per verstrekking. In totaal heeft de gemeente Rozendaal € 100.000 aan uitkeringen verstrekt voor Tozo 1,2 en 3 voor levensonderhoud. Er is geen bedrijfskapitaal verstrekt.

De steunmaatregel Tozo is door de gemeente Rheden uitgevoerd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik Tozo

Binnen de gemeente Rheden zijn in algemene zin procedures aanwezig om misbruik en oneigenlijk gebruik te detecteren. Voor de Tozo is in 2020 door de gemeente Rheden geen specifiek beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik opgesteld.

Door de gemeente Rheden is geen interne controle uitgevoerd op de verstrekte Tozo uitkeringen. In totaal zijn er 80 Tozo-uitkeringen verstrekt. Hiervan zijn er 10 aan de hand van een detailcontrole door ons beoordeeld.

Aan de signalen van het landelijke inlichtingenbureau is door de gemeente Rheden nog geen actieve opvolging gegeven. Er is een wel concept plan van aanpak opgesteld om vorm te geven aan de afwikkeling. Hierbij zullen in 2021 voor de grootste risico's aanvullende werkzaamheden worden uitgevoerd op de verkregen signalen. Bij eventuele terugvorderingen uit hoofde van misbruik en oneigenlijk gebruik zal dit in de verantwoording 2021 worden betrokken.

Het plan van aanpak wordt nog nader besproken met de controlerend accountant van de gemeente Rheden.

Wij hebben het College geadviseerd de opvolging van de inlichtingen door gemeente Rheden nauwlettend te volgen. Tevens adviseren wij specifiek beleid op te stellen voor misbruik en oneigenlijk gebruik.

Identificatieplicht

De identificatie van de aanvragers is getoetst aan de hand van geldige identiteitsbewijzen. Dit is in overeenstemming met artikel 17 derde lid van de Participatiewet, die dat voorschrijft.

Afgrenzing 2020

Er zijn geen aanvragen over 2020 behandeld in 2021.

Urencriterium

Bij de aanvraag van een Tozo-uitkering is de zelfstandige verzocht te verklaren dat hij/zij voldoet aan het urencriterium zoals dat is gesteld in de wettelijke vereisten. Daarmee voldoet de gemeente Rheden en daarmee ook de gemeente Rozendaal aan de gestelde voorwaarden van het ministerie van SZW: De gemeente heeft juist gehandeld indien zij op basis van de verklaring van de zelfstandige heeft vastgesteld dat deze voldoet aan het urencriterium (Standpunt Ministerie van SZW).

4. Aandachtspunten Raad

Van de gemeenteraad hebben wij een aantal aandachtspunten meegekregen.

Aandachtspunt 1a: Samenwerking de Connectie en Rheden - kwaliteit geleverde diensten

De gemeente Rozendaal voert een opdrachtgevende rol uit naar de gemeente Rheden en de Connectie.

- **Uitbesteding Rheden**

Aan de gemeente Rheden zijn de taken inzake het Sociaal domein uitbesteed. De basis voor de kwaliteit van de geleverde dienstverlening is gelegen in een dienstverleningsovereenkomst. Daarin zijn de afspraken inzake wat, wanneer en door wie op te leveren nader gespecificeerd. De huidige dienstverleningsovereenkomst is aan actualisatie toe. Dit wordt door het College in 2021 afgehandeld.
Wij hebben het College geadviseerd in de actualisatie de afspraken omtrent de interne controle en aanlevering verantwoordingsinformatie op te nemen.
Na de actualisatie van de dienstverleningsovereenkomst dient duidelijk te zijn wat over en weer wordt van elkaar wordt verwacht.

Met betrekking tot de kwaliteit van de dienstverlening aan de burgers constateren wij dat er uit de client-ervaringsonderzoeken geen klachten naar vorenzijn ge komen. Deze kunnen wij vanuit onze rol niet nader onderzoeken.

Door de teruglopende kwaliteit inzake de opgeleverde verantwoordingsinformatie van de gemeente Rheden in de afgelopen jaren is een kwaliteitsimpuls bij de gemeente Rheden noodzakelijk. De oplevering heeft te wensen over gelaten als gevolg van wisselingen in het personeelsbestand in Rheden. De daarbij behorende kosten zijn dan ook de afgelopen jaren niet in overeenstemming geweest met de geleverde dienstverlening.

Het College van de gemeente Rozendaal onderkent de noodzaak van een impuls aan het verbeteren van het opdrachtgeverschap. Zij heeft daartoe een tijdelijke functie ingesteld om dit vorm te geven. *Wij onderkennen de noodzaak van de impuls om de opdrachtgeversrol naar de gemeente Rheden te verstevigen.*

- **Uitbesteding Connectie**

Het opdrachtgeverschap naar de Connectie toe is recent vormgegeven. De aard van de organisatie van de Connectie is dienstverlenend en wordt daar meer op ingespeeld. De kwaliteit van de uitbesteding inzake de financiën en belastingen is voldoende. De uitbesteding inzake de automatisering is aan verbetering toe.
Wij hebben het College geadviseerd in 2021 de dienstverleningsovereenkomst met Rheden inzake de ICT om te zetten naar de Connectie en tegelijkertijd de afspraken hierover helder te formuleren.

4. Aandachtspunten Raad

Van de gemeenteraad hebben wij een aantal aandachtspunten meegekregen.

Aandachtspunt 1b: Samenwerking de Connectie - Logboek non conformities

Het oplossen van issues en de bewaking van de voortgang van de oplossing wordt vorm gegeven door maandelijks overleg tussen beide partijen inzake financiën en personeelszaken. Daarnaast is met alle afnemende partijen een gebruikersoverleg inzake het financieel systeem. Daarin kunnen alle partijen hun wensen aangeven. Een specifiek logboek waarin voorkomende issues/problemen en de stand van zaken met betrekking tot de oplossing wordt gegeven, wordt niet bijgehouden door de gemeente Rozendaal of de Connectie.

Met betrekking tot de dienstverlening 'lokale heffingen' dienen deze periodieke overleggen nader te worden ingericht.

Wij hebben het College geadviseerd met betrekking tot de lokale heffingen het periodieke overleg vorm te geven en van de afspraken die tijdens de overleggen gemaakt worden actiepuntenlijsten op te stellen om zo op deze wijze de voortgang te kunnen bewaken.

Aandachtspunt 2: Uitvoering projectmatig werken

Mede naar aanleiding van de evaluatie van de grondexploitatie de Del is een format voor een projectmatige aanpak ingesteld. Na identificatie van een project worden de elementen Resultaat, Organisatie, Tijd, Informatie en Kosten nader bepaald. In het projectvoorstel worden de rollen en verantwoordelijkheden nader toegelicht en de terugkoppeling aan de verschillende betrokkenen. Aan het College wordt het projectvoorstel voorgelegd en na besluitvorming uitgevoerd.

Wij hebben het College geadviseerd deze werkwijze consistent toe te passen.

4. Aandachtspunten Raad

Van de gemeenteraad hebben wij een aantal aandachtspunten meegekregen.

Aandachtspunt 3a: Nieuwe dorpsschool: boeking fysieke aanpassingen / juridische kosten

Het investeringskrediet voor de nieuwe dorpsschool is in 2020 afgesloten. Voor de aanpassingen op het buitenterrein/schoolplein zijn separaat investeringskredieten beschikbaar gesteld door de Raad.
De juridische kosten worden ten laste van de exploitatie gebracht binnen het daartoe beschikbaar gestelde budget.

Aandachtspunt 3b: Nieuwe dorpsschool: planschade procedures

De in te dienen verzoeken voor vergoeding van planschade zullen conform de procedureverordening planschade worden afgehandeld. In het investeringskrediet Dorpsschool was geen rekening gehouden met eventuele planschade. Indien zich kosten voordoen als gevolg van planschade zal hiervoor separate dekking moeten worden gezocht.

Aandachtspunt 4a: De Del projectontwikkeling: Afhandeling meer- en minderwerk bij inrichting wijk

In maart 2021 is de actualisatie van de grondexploitatie de Del aan de Raad voorgelegd. In het bijbehorende raadsvoorstel is aangegeven dat de afwikkeling binnen de budgetten kan worden bereikt.

Voorafgaand aan het opstellen van de actualisatie van deze grondexploitatie heeft expliciet overleg plaats gevonden tussen de projectleider, toezichthouder en directievoerder om zo een eenduidig en volledig beeld te krijgen. Alle betrokkenen hebben aangegeven de afwikkeling in 2021 van de Del binnen deze budgetten te kunnen voldoen. Dit overleg is een verbetering in de voorbereiding van de actualisatie ten opzichte van voorgaand jaar. *Wij hebben het College geadviseerd van dit overleg een schriftelijke vastlegging op te stellen.*

De afronding van het totale project betreft het afronden van het woonrijp maken van het laatste deel van de wijk. De verwachting is dat eind 2021 de grondexploitatie de Del kan worden afgerond.

4. Aandachtspunten Raad

Van de gemeenteraad hebben wij een aantal aandachtspunten meegekregen.

Aandachtspunt 4b: De Del projectontwikkeling: verkoop/waardering laatste perceel grond

De verkoopprijs is in overeenstemming met het oorspronkelijke plan van 2014. De verkoopprijzen zijn tussentijds niet aangepast, in overeenstemming met de besluiten van de Raad.

In mei 2021 heeft een koper een optie op dit perceel. De verwachting is dat dit perceel in 2021 nog verkocht kan worden.

Nadere toelichting jaarstukken

5. Jaarrekening

Financiële positie

Kwaliteit jaarstukken

Begrotings-rechtmatigheid

Overige bevindingen

5.1 Financiële positie

De jaarrekening geeft inzicht in de totstandkoming van het resultaat 2020 en de financiële positie van uw gemeente op 31 december 2020.

Saldo van baten en lasten

Het saldo van de lasten en baten over het jaar 2020 bedraagt € 578.000 positief tegenover een resultaat van € 84.000 positief bij de definitieve begroting.
Dit positieve resultaat is voornamelijk veroorzaakt door de tussentijdse winstneming op de Del van € 470.000.

Gedurende 2020 is het resultaat bijgesteld in de tussenrapportages en individuele raadsvoorstellen. De analyse van de afwijking ten opzichte van de begroting is per programma toegelicht in de jaarstukken.

Het resultaat wordt voor € 585.000 positief beïnvloed door incidentele baten en lasten. Dit betreft met name het resultaat op de grondexploitatie en de verkoop Torckschool. De incidentele baten en lasten zijn in de jaarrekening toereikend toegelicht. In de begroting zijn geen incidentele baten en lasten vermeld.
Wij hebben het College geadviseerd in de begroting 2021 tenminste de Tozo baten en lasten als incidenteel aan te merken.

Financiële positie en weerstandsvermogen

Het eigen vermogen van uw gemeente bedraagt per jaareinde € 10,2 miljoen, waarvan € 4,2 miljoen beschikbaar is in de algemene reserve. Uw gemeente beschikt volgens de door de organisatie gemaakte berekeningen en risico-inschattingen over voldoende weerstandsvermogen, zowel incidenteel als structureel.

De financiële situatie per einde 2020 laat een voldoende beeld zien. Per saldo is het eigen vermogen in 2020 met € 474.000 gedaald.

Schuldpositie en solvabiliteit

Uw gemeente heeft per 31 december 2020 geen leningen opgenomen.
De solvabiliteit is in 2020 met 79% ten opzichte van 2019 (82%) licht gedaald.
Op basis van de normen van de Provincie Gelderland wordt dit aangemerkt als een zeer laag risico.

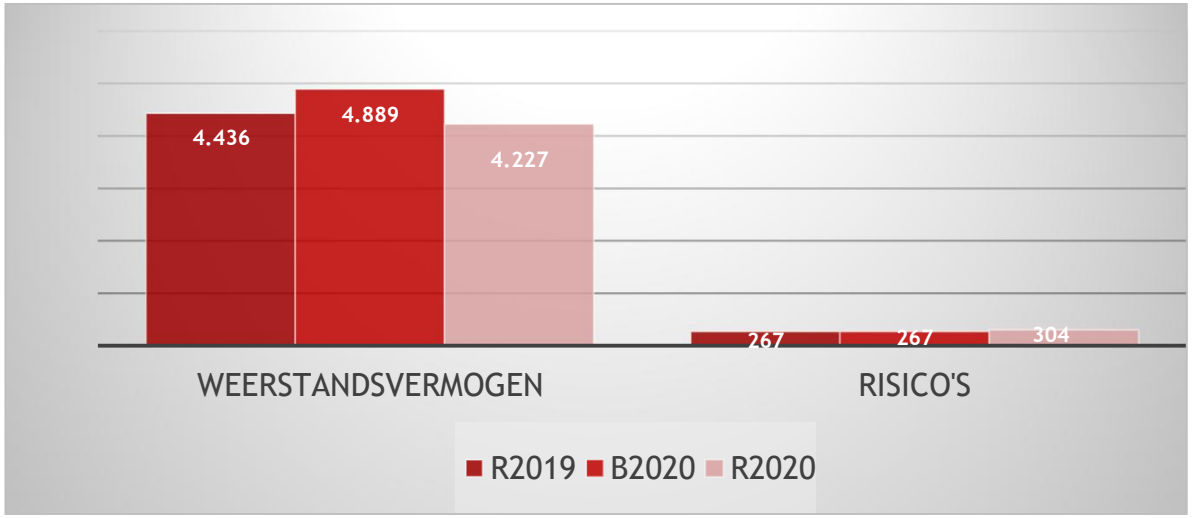

5.2 Kwaliteit jaarstukken

Bij onze controle hebben wij de informatiewaarde, leesbaarheid en naleving van de wettelijke vereisten van de jaarstukken beoordeeld.

Kwaliteit van de jaarstukken 2020

De jaarstukken bestaan uit 3 onderdelen: De programma's, de paragrafen en de jaarrekening.

Wij vinden de structuur van de jaarstukken duidelijk. Uw gemeente kent 8 programma's. Per programma is in het jaarverslag een inhoudelijke analyse van de resultaten gegeven.

Jaarverslag en paragrafen

Het jaarverslag en de paragrafen voldoen aan de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording.

In de paragrafen staat voor u belangrijke informatie, waarmee u inzicht krijgt in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's.

Verder hebben wij geen tegenstrijdigheden vastgesteld tussen het jaarverslag en de jaarrekening 2020.

Naleving van de verslaggevingsregels

Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn nageleefd. Hierin hebben wij geen (belangrijke) afwijkingen vastgesteld.

Verloop van de controle

Het proces van het opstellen van de jaarrekening is over het boekjaar 2020 zodanig gepland om aan de controlecommissie de gecontroleerde jaarrekening half juni 2021 voor te kunnen leggen. De afwikkeling is op basis van de planning bereikt. De concept jaarstukken waren voorafgaand aan de accountantscontrole gereed.

Wij hebben het College geadviseerd het balansdossier en de concept jaarstukken voor komend jaar eerder te completeren en nader te specificeren.

Wij evalueren het controleproces nog gezamenlijk met de organisatie, zodat we samen kunnen blijven verbeteren.

5.3 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de controle van de rechtmatigheid gaan wij na of de lasten en baten en de balansmutaties juist, tijdig, volledig én met de geldende wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader in overeenstemming zijn geweest. Wij hebben de baten en lasten en de balansmutaties over 2020 gecontroleerd op rechtmatigheid.

Begrotingscriterium

De Raad heeft besloten met 8 programma's en de algemene dekkingsmiddelen te werken. Dit geeft een overzichtelijk beeld van de resultaten. U heeft het College toestemming gegeven om binnen de budgetten van de deelprogramma's te opereren. Het College legt verantwoording af over de besteding op de programma's.

Wij hebben vastgesteld of de begrotingsregels door het College zijn nageleefd.

Bevindingen:

Bij 4 programma's is de begroting overschreden.
De oorzaak van de overschrijding is toegelicht in de jaarrekening, waarbij is vastgesteld dat de toelichting voldoende is.
De overschrijdingen worden gecompenseerd door hogere baten of zijn passend binnen het bestaande beleid. Daarmee heeft de overschrijding geen invloed op ons oordeel over de rechtmatigheid.

Uit het overzicht lopende investeringen blijkt dat een aantal beschikbaar gestelde kredieten worden overschreden. Dit wordt voldoende toegelicht in de jaarrekening.

Programma (*€ 1.000)	Lasten Begroting	Lasten 2020	Overschrijding
0. Bestuur en ondersteuning	2.037	2.135	✗
1. Veiligheid	105	95	✓
2. Verkeer en vervoer	210	205	✓
3. Economie	4	2	✓
4. Onderwijs	511	484	✓
5. Sport, cultuur en recreatie	146	156	✗
6. Sociaal domein	609	1.136	✗
7. Volksgezondheid en milieu	748	655	✓
8. VHROSV	337	673	✗

Hier informeren wij u over de uitkomsten op het gebied van de getrouwheid

5.4 Overige bevindingen

Schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist, dat de organisatie oordelen vormt en schattingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarden van de activa en de verplichtingen en van de baten en lasten. De schattingen en de hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Een goed inzicht in de jaarrekening vraagt kennis van de gemaakte schattingen.

De grootste lichten wij hieronder kort toe:

1) Grondexploitatie

Er is sprake van 1 bouwgrond in exploitatie, de Del. Voor de berekening van de verwachte resultaten in deze actieve grondexploitatie heeft uw college uitgangspunten geformuleerd en deze zijn in maart 2021 bevestigd door de Raad. Wij vinden deze uitgangspunten acceptabel en consistent aan voorgaande jaren.
- Een verwachte stijging van de verkoopprijzen van grond van 0%
- Een verwachte kostenstijging van 2%
- Geen rekenrente, geen disconteringsvoet

De gehanteerde uitgangspunten als basis voor deze winstverwachting zijn naar onze mening acceptabel.

De totale winstverwachting van deze grondexploitatie bedraagt € 4,4 miljoen voor het gehele project. Zoals hiervoor aangegeven is de inschatting van de totale baten en lasten expliciet besproken met de projectleider, toezichthouder en directievoerder. De gerealiseerde baten en lasten die hier tegenover staan, sluiten aan op de financiële administratie.

In 2020 is op basis van de voorgeschreven methode de genomen winst € 470.000.

2) Voorziening riolering

Een voorziening riolering dient te worden gebaseerd op een meerjaren-onderhoudsplan van maximaal 5 jaar oud. In 2018 is het Gemeentelijk Rioleringsplan herzien. De voorziening per 31.12.2020 is gebaseerd op het plan van 2018.

3) Voorzieningen pensioenen wethouders

De voorzieningen voor pensioenen van wethouders zijn gebaseerd op wettelijke regelingen. Hieraan liggen berekeningen ten grondslag, waarbij rekening wordt gehouden met verschillende parameters. Wij hebben de berekeningen en uitgangspunten getoetst en kunnen hiermee instemmen.

4) Voorziening dubieuze debiteuren

Voor de debiteuren is geen voorziening oninbaarheid opgenomen. Dit is in overeenstemming met artikel 12 van de financiële verordening waarin wordt gesteld dat slechts een voorziening opgenomen dient te worden indien het risico op oninbaarheid groter is dan € 35.000.

6. Interne beheersing

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening hebben wij een interimcontrole uitgevoerd. Over de bevindingen en aanbevelingen hebben wij in de managementletter gerapporteerd.

Samenvatting Managementletter

Bij de interimcontrole hebben wij de wij de algemene beheersing, de inrichting van de processen en de interne beheersingsmaatregelen beoordeeld.
Naar aanleiding van de interimcontrole hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen in de managementletter van 8 december 2020 aan het College gerapporteerd.

Planning & control cyclus

De planning en control cyclus is ingericht. Het proces van opstellen van de begroting 2021 is meer ingestoken vanuit de beleidsmedewerkers onder begeleiding van de adviseur Bedrijfsvoering. Tot en met 2020 werd de input bij de beleidsmedewerkers opgehaald maar werd de begroting opgezet door de financiële medewerkers.

Risico's interne beheersing

In de managementletter hebben wij per proces aangegeven welke risico's niet (geheel) worden afgedekt door interne beheersingsmaatregelen. Om voldoende controlezekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening - als gevolg van het ontbreken van (voldoende) maatregelen – getrouw en rechtmatig is, hebben wij aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden moeten verrichten om dit risico te verlagen. Hieronder geven wij kort weer wat de uitkomsten van deze werkzaamheden waren.

1. De rechtmatigheid van de TOZO-verstrekkingen

Wij hebben - op basis van een steekproef - vastgesteld dat de verstrekte Tozo-uitkeringen rechtmatig zijn. Daarbij dient opgemerkt te worden dat de gemeente Rheden nog geen opvolging heeft gegeven aan de ontvangen inlichtingen.

2. De rechtmatigheid van de uitbestede werkzaamheden

Wij hebben op basis van onze werkzaamheden per balansdatum vastgesteld dat de opgeleverde informatie toereikend is. Met betrekking tot het proces inzake de aanlevering verwijzen wij u naar hoofdstuk 4 Aandachtspunten van de Raad.

3. Het onterecht niet Europees aanbesteden

Wij hebben op basis van een spendanalyse over 2017-2020 de inkopen groter dan € 214.000 integraal gecontroleerd op de juiste inkoopprocedure voor wat betreft de Europese aanbestedingsregels. Hieruit bleken 2 onrechtmatigheden. Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen wij naar hoofdstuk 1.

6. Interne beheersing

Richting de rechtmatigheidsverantwoording

Over het jaar 2021 ligt er de uitdaging dat het College in de jaarstukken een rechtmatigheidsverantwoording opstelt voor de Raad. Het College geeft daarin aan dat zij heeft gehandeld binnen de wet- en regelgeving van de financiële rechtmatigheidsvereisten. Het oordeel van de accountant zal vanaf dat jaar alleen een getrouwheidsoordeel zijn, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording een onderdeel is. De rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de totale controle van de jaarstukken. Hoewel er nog onzekerheden zijn over de precieze invulling, vormt een goede interne controle de basis voor het kunnen verstrekken van de rechtmatigheidsverantwoording. Het is aan het College om dit adequaat in te richten. Hiertoe moeten nog een aantal stappen worden gezet.

Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording worden de verantwoordelijkheden rondom de rechtmatigheid helderder belegd. De Raad stelt de kaders vast, het College voert uit en legt hierover verantwoording af aan de raad en de accountant controleert deze verantwoording.

De diepgang van de rechtmatigheidscontrole is momenteel geregeld in de Bado/ kadernota rechtmatigheid. Met de wijziging is het aan de raad om deze (binnen de bandbreedte) te bepalen.

Wij adviseren u met het College afspraken te maken over de verantwoording en u op de hoogte te laten houden over de stand van zaken van de invoering en uitvoering van de interne controle.

Wij zien de volgende ontwikkelpunten

Om een gedegen proces voor de rechtmatigheidsverantwoording in 2021 te bereiken zijn nog een aantal stappen nodig. Hieronder geven wij deze aan:

- *Het expliciet beleggen van de verantwoordelijkheid van de verbijzonderde interne controle;*
- *Het opstellen van een intern controleplan waarin alle processen zijn opgenomen, gebaseerd op risico's voortvloeiend uit de wetgeving in het normenkader en afstemming met het College;*
- *De planning van de uitvoering van de verbijzonderde interne controle gespreid over het hele jaar;*
- *Het bepalen van de omvang van de deelwaarnemingen op basis van het belang (omvang) van het proces en de risico-inschatting;*
- *De uitvoering van de verbijzonderde interne controle op basis van eenduidige checklisten;*
- *Het periodiek rapporteren over de bevindingen aan het management en het college (en de Raad);*
- *Het monitoren van de aanbevelingen.*

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening hebben wij een interimcontrole uitgevoerd. Over de bevindingen en aanbevelingen hebben wij in de managementletter gerapporteerd.

6. Interne beheersing

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Wij hebben de automatiseringsorganisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole gecontroleerd.

De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Voor onze controle steunen we in een beperkte mate op de automatiseringsomgeving van uw organisatie.

IT omgeving

Vanuit onze rol als accountant besteden we aandacht aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde omgeving. Dit onderzoek is niet primair gericht op cybersecurity. Uit onderzoek en uit de praktijk blijkt echter dat veel bedrijven nog niet ‘cybersecure’ zijn. De risico’s worden onderschat, wat vervolgens leidt tot onvoldoende beveiligingsmaatregelen. Informatiebeveiliging is namelijk geen eenmalige exercitie, maar een continu proces. Aanvallers zitten immers niet stil en er komen steeds nieuwe bedreigingen onze kant op. Dit betekent dat zelfs organisaties die op het eerste oog goed beveiligd zijn zich toch moeten blijven wapenen tegen de gevaren van een cyberaanval. In de blog “Hoe Cybersecure is jouw organisatie?” staan enkele voorbeelden hoe u dit als organisatie kan beoordelen, zie hiervoor: https://stolwijkkennisnetwerk.nl/blog-hoe-cybersecure-is-jouw-organisatie/

7. SiSa

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2020 d.d. 8 april 2021.

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Geen	n.v.t.	n.v.t
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Deze tabellen dient u samen met de overige verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli 2021 bij het CBS aan te leveren.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Met beperking
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

7. SiSa

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2020 d.d. 8 april 2021.

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Geen	n.v.t.	n.v.t
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Geen	n.v.t.	n.v.t
H8	Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden (Regeling Sportakkoord)	Geen	n.v.t.	n.v.t

Deze tabellen dient u samen met de overige verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli 2021 bij het CBS aan te leveren.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Met beperking
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

8. Onze verantwoordelijkheid

Wij hebben onze controle overeenkomstig de opdracht uitgevoerd en in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving.

Onze opdracht

De jaarrekening 2020 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening gecontroleerd.

Onderdeel van de jaarrekening is de SiSa bijlage. Met deze bijlage legt het college verantwoording over de besteding van Rijksbijdragen af aan het Rijk.

Wij hebben onze controle uitgevoerd op basis van onze controlestandaarden voor de accountantscontrole. Daarnaast hebben wij het besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO), de door u vastgestelde controleverordening (ex artikel 213 van de gemeentewet), het door u vastgestelde controleprotocol én het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten bedraagt € 56.400 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 169.200 (3% van de lasten). Voor SiSa en voor de Wet Normering Topinkomens hebben wij de voorgeschreven lagere goedkeuringstoleranties gehanteerd.

Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. De voor uw organisatie in 2020 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid. Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw organisatie. Er zijn geen andere zaken, die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

Fraude

De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het college. Wij merken op, dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het college. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging.

Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Inzicht urenbesteding

Vanuit het programma 'In het publiek belang' van de NBA dienen wij de bestede uren van onze controlewerkzaamheden aan u te rapporteren. Voor uw inzicht verstrekken wij onderstaand een opgave van de tijdsbesteding (inclusief een schatting van nog te besteden uren voor de afronding van de jaarrekeningcontrole).

Tekenend accountant	20
Controleteam	400

9. Afsluiting

Dank u voor de samenwerking

Publicatie jaarrekening

Wij adviseren om de jaarrekening, na vaststelling door de raad, op de website van uw gemeente, te publiceren samen met de controleverklaring van de accountant.

Hierdoor is het voor de gebruikers duidelijk dat dit de definitieve versie van de jaarrekening is en wat het oordeel van de accountant bij deze jaarrekening is.

Afsluiting

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Toegevoegde waarde
die bijdraagt aan uw duurzame succes

Samenwerkende specialisten

Binnen Stolwijk Kennisnetwerk bundelen wij een aantal kennisgebieden op financieel, bedrijfskundig, economisch en personeelsniveau. Vanuit deze verschillende disciplines hebben wij een 360 graden overview, zodat wij u beter en vollediger kunnen adviseren. Deze aanpak, waarbij specialisten en generalisten nauw samenwerken, leidt ertoe dat wij een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het duurzame succes van uw organisatie. Hoe wij dat doen? Dat leest u in het transparantieverslag op onze website.

Uw succes > www.stolwijkkennisnetwerk.nl

stolwijk kennisnetwerk